

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OF«, PTUJ, Prešernova ulica, soba 19. CEK. RACUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90603-3 TELEFON: 143 in 168 — POSTNI PREDAL: PTUJ

Leto II. — Štev. 23

Izhaja tedensko

Ptuj, 9. septembra 1949

Mesečna naročnina din 14.—

Cenr din 3.—

Prebivalstvo Ptujja je trdno na strani stališča vlade FLRJ glede Slovenske Koroške

V četrtek, 1. sept. t. l. zvečer je bilo v Titovem domu v Ptujju množično protestno zborovanje proti vsebini in obliki not vlade ZSSR z dne 11. in 18. avgusta t. l.

Zborovanju so prisostvovali partijski, upravni in frontni funkcionarji za ptujski okraj.

Referat na zborovanju je imel sekretar OOOV tov. Berginc Peter, ki je v kratkem razčlenil dejstva, ki so vodila članice Informbiroja v klevetniški napad na vodstvo KPJ in vlado FLRJ ter okarakteriziral krivice, ki so prizadete koroškimi Slovencem v zvezi s krivičnimi sklepi pariške konference glede Slovenske Koroške. Njegova izvajanja so bila večkrat prekinjena z vzkliki Titu in CK KPJ ter ploskanjem v znak odobravanja.

V diskusiji je bilo iznešenih več okoliščin, ki kažejo na krivično ravnanje vlade ZSSR napram vladi FLRJ s tov. Titom na čelu.

Na koncu zborovanja je bilo poslanih več protestnih resolucij in brzojav CK KPJ, vladi FLRJ, GO OF in Petkovi brigadi v Trbovlje, iz katerih izhaja navdušenje delavcev in nameščencev iz Ptujja in ptujskega okraja za graditev socializma v Jugoslaviji pod vodstvom CK KPJ s tov. Titom na čelu.

To zborovanje spada v vrsto dobro obiskanih zborovanj v Ptujju, na katera so se delovni ljudje iz Ptujja radi odzivali, ko je šlo za enotnost jugoslovanskih narodov in za partijsko in državno vodstvo in za graditev socialistične družbe. V. J.

Državni odkup žita je občutno izčrpal privatni žitni fond

Letošnje priprave za odkup žitaric so pustile nekaj novih izkušenj, ki jih je vredno dati ljudstvu v razsvo in dokaz, da se dogajajo nove napake le tam, kjer se gospodarski problemi ne rešujejo množično.

Na področjih vseh KLO-jev so se ponekod uspešno, druge brezuspešno vršili množični sestanki z razpravo o oddaji žitaric. Ti sestanki so bili v večini primerov slika, kako krčevito se v nekaterih vaseh večji kmetje držijo gospodarskih pozicij, kako znajo frontalno nastopati s svojo obrambo in kako neučinkovito je ponekod delo upravnih in frontnih funkcionarjev. Da bi se izognili domačemu reševanju problema progresivne obremenitve, so mnogi krajevni ljudski odbori poklicali na pomoč okrajne upravne in frontne aktiviste. Mnogi od teh že imajo svoje izkušnje, zato se na sestankih niso dali omejit v prepričevanju, da je bilo potrebno občutno obremeniti večja posestva. Drugače je bilo na sestankih, ki so se jih udeležili za spopad z oportunisti nepriljubljeni aktivisti, ki so se dali prepričati, da je hektarski donos previsok in o drugih izmišljenostih. V krajih, kjer se v KLO-ju uveljavljajo večji kmetje, ni čudno, da se morajo pritoževati srednji in mali kmetje.

Oportunistične trditve poedinih kmetov niso mogle dolgo obstajati. V mlatiških knjigah je razvidno, da je bil pri kričavih hektarski donos višji, kot so ga prikazovali. V KLO-ju Obrež se je ugotovilo, da so imeli nekateri kmetovalci dvakrat višji hektarski donos, kot ga je določil KLO. Kontrola mlačve je bila najlažje izvedljiva pri kmetih, ki so ves pridelek zmlatili na strojni mlatnici, drugače pa zopet pri kmetih, ki so žito očepali zaradi ohranitve slame za streho. Predsednik KLO Obrež je v sliki za delovno silo, zato je zavzel stališče, ki je odgovarjalo tudi drugim kmetom, da bi bilo potrebno privatnemu sektorju še naprej pustiti delovno moč in skupno s to tudi pripadajoče količine žit. To predsedniško stališče je v polni meri odgovarjalo tudi odborniku Znidaricu Francu, ki bi brez dekle težko gospodaril. Takih in podobnih primerov je v okraju mnogo.

Vsa resnost gospodarskih ukrepov pa še ni pripravila kmetov do prepričanja, da je zanje zadržna gospodarska oblika edini izhod k taki gospodarski ureditvi vasi, ki jim bo omogočala dostojno življenje mimo težav in nepravil, ki jih imajo sedaj na privatnih gospodarskih položajih. R. K.

ne. Vsakdo je mislil, da bo trajalo 9 tednov postavljanje lesenih opažev, da bo zopet treba pripraviti do 70 kub metrov opažnega lesa, da bo treba napraviti nad 3000 železnih spojk in nabaviti kg in kg žebeljev ter pritegniti iz raznih podjetij skupino tesarjev. Ta postopek je bil pri prejšnji postavitvi dimnika.

Dne 26. avgusta t. l. je bilo potrebno dvigniti v višino 42 metrov zadnji cev na isti način kot so bile dvignjene spodnje cevi. To je bila zadnja preizkušnja in potrditev, da je mogoče postavljati tudi najtežje železne dimnike na način, ki so ga preizkusili bratje Derganc Alojz, Julij in Ivan iz Ljubljane, ki niso več vezani na 70 kub metrov opažev. Tesarje in druge, ki opravljajo svoje delo s škripcem, pa lestvami in 12 metrov dolgim tesanilom Daljnogled jim je tudi potreben za kontrolo škripčevja med dviganjem. V dveh urah previdnega dela je dobila na višja cev svoje končno mesto celotno delo pa priznanje bratom Derganc, ki so na svoj racionalizatorski način postavili v vrsti številnih dimnikov tudi dimnik v Majšperku in s tem dokazali, kaj zmorajo delavci in obrtniki Tove Jugoslavije.

Delo, ki bi ga opravljali razni inozemski strokovnjaki tedne in mesece, so obrtniki Derganc opravili kljub vremenskim motnjam v dobrih treh tednih. S tem so prihranili državni material in čas ter velike izdatke in se uvrstili v vrsto delavcev racionalizatorjev in borcev za zgraditev socializma v Jugoslaviji.

Pleskanje dimnikov, nameščanje strelovodov je na ta način dela enostavno in bo v veliko pomoč tovarnam v FLRJ, ki še nimajo železnih dimnikov.

Delavci »Splošne« v Mariboru so veselili, da so cevi njihovega izdelka tovarniškim strojem v Majšperku v pomoč pri nadaljevanju borbe za izvedbo plana in za dosego novih prehodnih zastavic. V. J.

Vprašanje kadrov, vprašanje ljudi, ki naj postanejo gospodarji strojev in materiala, to vprašanje je eno izmed osnovnih vprašanj našega gospodarstva in izpolnitve naših planov. Glede tega smo in moramo mnogo pričakovati od našega delavskega razreda in njegovih sindikatov. B. Kidrič

Okrajna opekarna v Janeževcih je začela s strojno izdelavo opeke

Prizadevanje za dvig kapacitete v proizvodnji okrajne opekarnice v Janeževcih je doseglo 1. 9. t. l. svoj cilj. S tem dnem je prenehala v opekarni v Janeževcih ročna izdelava, ker jo je nadomestil stroj na električni pogon. S 1. septembrom se je prenehala za delavce te opekarnice dnevna proizvodnja 5 do 6000 komadov ročno izdelane opeke in začela strojna izdelava okrog 20.000 komadov dnevno. Zato se je ta dan vršila v opekarni v Janeževcih svečanost. Delavci in delavke so s svojim strokovnim vodstvom na čelu obljubili navzočim predstavnikom OK KPS in OLO iz Ptujja, da se bodo borili za izvedbo prve petletke in da bodo s tem dokazali delavcem vsega sveta, da sta delavska zavest in vodstvo KPJ s tov. Titom na čelu nerazdružljiva in da ni sile, ki bi ju razdvojila. Isto so obljubili predsedniku vlade LRS Mihi Marinku v poslani resoluciji.

Na tej svečanosti je bil razglašen za udarnika strojni ključavničar tovariš Brumen Milan, ki je ob pomoči MOD iz Ptujja in delavca Tikvič Alojza iz Mestnega vrha usposobil neraben stroj za izdelovanje opeke in skratka ustvaril okrajni opekarni Janeževci možnost strojne izdelave opeke še predno bi bilo

mogoče tovrstni novi stroj dobiti iz inozemstva ali pa ga izdelati doma. Prejel je nagrado 2000 dinarjev. Ob isti priliki je bil nagrajen z 3000 dinarji bivši upravnik te opekarnice tov. Baigot Ivan, 12 delavcev je prejelo denarne nagrade po 500 dinarjev.

Delo v opekarni se sedaj odvija v naglem tempu. Trije vagončki komaj dohitevajo zalagat grlo stroja z ilovico. Električni vlačilec olajšuje delo vlačilca polnih vagončkov. Pšajd Franc, brata Plandung in Markež Alojz ter Toplak Anton hitijo nakopavati. Največ napora dajeja Lenart Alojz in Fridl Janez, saj je od njih odvisno, da je grlo stroja vedno polno. Vogninec Jurij iz Vintarovec hiti rezat ilovnato pogačo. 9 samokolnic je v trenutku naloženih s po dvajset komadih surove opeke, ki jih zlagajo v sušilnicah Rojko Franc, Voda Drago in Novak Franc.

S produkcijo opeke v Janeževcih je dana OLO v Ptujju nova možnost ustvarjanja družbeno koristnih objektov, ki tvorijo osnovne pogoje graditve socializma v Jugoslaviji. Nadaljnja širitev opekarnice bo tvorila za svojo okoličnino nadaljnjo možnost zaposlitve delovnih moči, ki so se doslej preživljale le s slučajnim delom pri kmetih. L. F.

Na oblastni konferenci LMS so ptujski delegati sprejeli obvezo formiranja nove delovne mladinske hrinade

Preteklo soboto in nedeljo, 3. in 4. t. m., se je vršila prva oblastna konferenca mladine Mariborske oblasti. Tudi mladina okraja Ptuj je poslala na konferenco 31 delegatov, ki so bili izvoljeni na okrajnem plenumu.

Konferenca je pregledala delo mladinske organizacije od 4. kongresa LMS do danes ter izpolnjevanje sklepov 13. plenuma LMS. Izvoljen je bil 36članski oblastni komite, ki je nato iz svoje srede izvolil biro. Za sekretarja biroja pa je bil izvoljen član CK KPJ tov. Selinger Vlado.

Na konferenci je bila ponovno dokazana enotnost mladinske organizacije. Med sklepi konference, ki se

nanašajo na sklepe 13. plenuma LMS, so se delegati ptujskega okraja obvezali, da bodo do 15. sept. t. l. formirali mladinsko delovno brigado z 200 brigadirji. Da bi to obvezo častno izpolnili, je potrebno, da sodeluje vsa mladina našega okraja. Vsak zavezen in pošten mladinec, ki je še doma brez prave zaposlitve, naj se prijavi v veliko akcijo gradnje Avto-cest. S tem bo izpolnil svojo veliko dolžnost do socialistične graditve v naši Titovi Jugoslaviji.

Zbor brigade bo 12. sept. 1949 v Domu fronte, Prešernova 6, v Ptujju. G. M.

Ena izmed glavnih pomanjkljivosti v tekmovanju je še vedno ta, da se tekmovanje ni zajelo dovolj velikega števila delavcev in uslužbencev. Imamo, primer, ko v nekaterih podjetjih en del delavcev tekmuje, drugi del pa ne; so pa poleg tega tudi taka podjetja, kjer tek movanja sploh ni; vzroki tega so v glavnem naslednji:

a) slaba politična delo in nezadostno prizadevanje sindikalnih organizacij, da bi s tekmovanjem zajeli vse delavce in uslužbence;

b) slaba organizacija dela ter nepravilen način nagrajevanja, ki ne daje de-

lavcem in uslužbencem dovolj osebne vzpodbude za tekmovanje.

Iz nalog ZSJ

V tistih delovnih kolektivih, kjer ni delovnih posvetovanj, ali se vrše neredno, je tekmovanje navadno slabo organizirano, izvršitev planov in dviganje proizvodnosti dela se praviloma ne opira na izboljšanje organizacije dela in na povečanje spretnosti v delu, temveč se opira na povečanje fizične napore delavcev, kar pa nikakor ni pot, po kateri mora iti razvoj socialističnega tekmovanja in borba za večjo storilnost dela.

Iz nalog ZSJ

Tovarna strojil v Majšperku ima nov dimnik

Majšperk, septembra 1949. Na dan 29. avgusta t. l. je bil dovršen za tovarniškim strojem, 42 metrov visok železni dimnik. Način graditve in tozadevne priprave so obrnile nase vso pozornost med tovarniškimi delavci in okoličan. Kljub temu, da ni bilo nikjer videti nikakih opažev, je vidno iznad strehe rasla velika pokončna črna cev, na kateri

je bilo v deti vedno le po dva do tri ljudi.

Spčetkom je bilo mnogo govora: ugibanja in skimovanja zaradi tovarniškega dimnika. Stari dimnik je doslužil, na tovarniškem dvorišču pa so čakale nove, do 2500 kg težke šestmetrske cevi, ki jih je bilo treba postaviti drugo na drugo, pritriliti z vijaki in tako ustvariti dimnik, kakor ga imajo tovar-

Otvoritev doma Narodne milice v Ptujju

Leta osvoboditve so bila za jugoslovanske narode leta velikih naporov in uspehov pri obnovi in izgradnji FLRJ. Duh požrtvovalnosti in visoka zavest za hitrejšo obnovo naše porušene domovine in vzpostavitev normalnega stanja sta dvignila delovno polet množic k tekmovanju, v katerem so bili doseženi doslej nesluteni uspehi.

Delovnemu poletu ljudskih množic so se pridružili tudi člani Narodne milice, ki tekmujejo skupno z njimi za čim prejšnjo izgradnjo boljše bodočnosti v naši deželi — za izgradnjo socializma.

Na tem polju pa nočejo zaostajati pripadniki Narodne milice v ptujskem okraju, ki so si zadali leta 1948 na sestanku kluba NM v Ptujju nalogo, da preuredijo Dom Narodne milice na Ormoški cesti v Ptujju.

Bilo je precej preudarjanja in premišljanja, predno se je klub NM odločil, da to velikopotezno nalogo. Enemu se je zdela ta naloga pretežka, drugi je smatral to stvar povsem za lahko in tako se v začetku v tej smeri nismo zedinili. Po končnem predlogu kapetana tov. Kandriča Franca na skupnem sešanku članov kluba NM so se imenovani v največjim navdušenjem obvezali, da bodo preuredili dom, pa če se postavijo še tako težke naloge na pot.

Predpriprav se je z vso vneto lotil tov. Sešel Ivan, kateremu je uspelo miličniške organizirati za udarniško delo. Že jeseni leta 1948 se je pripravila opeka iz stare porušene kasarne v Ptujju, katere smo z udarniškim delom pripravili toliko, da smo je za dograditev doma kupili zelo malo. Isto je bilo z gramozom, katerega smo vozili iz Drave, in to še skozi vso zimo. Marsikdo si je ogledoval žuljave roke, toda v zavesti, da je to za naš skupni dom, je orčel se s večjim elanom delati. Z vso vneto je zabil lopato v gramoz, kajti vsaka lopata gramoz je bil korak bliže k ustvaritvi cilja.

Pri tem delu nas je dohitela pomlad. Treba je bilo pričeti razmisljati o pričetku gradnje, toda najprej je bilo potrebno še stari dom nekoliko podreti, kajti vršila se je samo adaptacija. Z največjim veseljem so miličniki sodelovali pri razdiranju. Zidarji in tesarji so bili na mestu in delo se je pričelo s polno paro.

Pri gradnji je vedno nečesa manjkalo: enkrat opeke, drugič apna, železja šip, žice itd., vse. Vse to je bilo treba pripraviti, kajti zgradba je vse to zahtevala. Vse te probleme je spretno reševal: kapetan tov. Kandrič skupno s tov. Sešel Ivanom in Bojanovič Jurijem. Medsebojno so tekmovali, kdo bo več in prej pripravil vse potrebno za dom NM.

Gradnja doma je napredovala in se bližala zaključni fazi. Istege je bilo treba še ometati. Vrata, okna in drugo, vse to je še čakalo svojega dela. Prišli so na vrsto pleskarji in slikarji, kateri so v rekordnem času izvršili svoje delo. Vodstvo nad končnim delom gradnje je z največjo požrtvovalnostjo vodil tov. Gramc Ivan, kateremu ni bilo žal iti ob 3. ur zjutraj na delo in je tako že do svojega službenega časa napravil po štiri udarniške ure dnevno, zaradi česar je tudi zaslužen za udarnika, kot tudi njegovi tovariši Bojanovič Jurij, Sešel Ivan in Kodrič Ljubo.

Dom je gotov! Čast in ponos vsakega miličnika je. In to ne samo miličnika ptujskega okraja, temveč slehernega pripadnika NM v Jugoslaviji. Vzporedno s tem je bilo nujno, da dom tudi častno izročimo svoletu namenu, za kar smo si izbrali 28. avgust 1949 in tega dne tudi otvoritev izvedli.

Že na predvečer, dne 27. avgusta t. l., se je vršil v Titovem domu v Ptujju koncert pripadkov NM, na katerem je sodelovala godba NM Ljubljana, pevski zbor NM Maribor, tamburaški zbor NM Ptuj in miličnik-solist iz Ljubljane. Koncertu je prisostvovalo okrog 2000 ljudi, ki so nastopajoče nagrajevali z navdušenimi aplavzom. Vsi so odnesli s tega koncerta res dober vtis.

Na dan otvoritve je bila ob 6. uri zjutraj budnica godbe NM Ljubljana po mestu Ptuj. Tako so opozorili ptujsko prebivalstvo na praznik, ko se odprva dom NM, ki je prvi v Jugoslaviji, od nosno prvi dom okrajnega merila. Dom take vrste je edino še v Ljubljani, ki je stotako v ponos vseh pripadnikov NM.

Dom NM smo izročili svoletu namenu 28. avgusta t. l. ob 10 uri. Otvoritvi so prisostvovali poleg predstavnikov okrajnega KP OLO-ja, JA in dr., tudi podpolkovnik Kolar Franc, kapetan Koman, kapetan Dolar in drug predstavniki Narodne milice. Med otvoritvenimi govori, katere so imeli tov. podpolkovnik Kolar, predstavnik JA, predstavnik okrajnega komiteja KP tov. Berginc Peter in kapetan Kandrič Franc, so pritekli iz štirih smeri ptujskega okraja štafete in prinesle pozdrave in resolucije za general-polkovnika Aleksandra Rankoviča, general-majorja Borisa Krajerja, generala Božaniča in polkovnika Zgonca Antona. Štafete so bile navdušeno pozdravljene od navzoče publike in milič-

nikov. Vse štiri štafete palice je tov. kapetan Kandrič Franc predal tov. podpolkovniku, kateri jih bo izročil, namenjenim predstavnikom.

Ob tej priliki so dobili tudi vsi štirje najboljši miličniki pri gradnji doma NM svoje diplome za njihov trud in požrtvovalno delo. Saj so naredili: Franc Ivan 336, Bojanovič Jurij 278, Sešel Ivan 224 in Kodrič Ljubo 196 ur, katere je ljudstvo počastilo z burnim aplavzom.

Po svečani otvoritvi si je ljudstvo ogledalo razstavo NM, kjer so bili v mali dvorani razstavljeni predvsem stenski postaji NM tukajšnjega okraja. Ob 11. uri se je vršila nogometna tekma SD Miličnika Ptuj Maribor, kjer je bil rezultat 4:10 za Ptuj.

Popoldne ob 14.30 uri se je izvršila še kolesarska tekma miličnikov iz Ljubljane, Maribora in Ptujja, s čimer je bila slavnostna otvoritev zaključena.

Dom je izročen svoletu namenu, s čimer smo dokazali klevetnikom naše Partije in vodstva, da niso na pravi poti. Dom smo postavili v svoji neminljiv jubilej, ki jo gojimo do naše vlade Centralnega komiteja in tovariša Tita. Z gnušom zavračamo vse klevete, s katerimi iz raznih strani obmetavajo našo deželo, našo vladu in našo Partijo. Vsem nam je zdaj jasno, kje tiče vzrok, da Sovjetska zveza in dežele ljudske demokracije tako besno napadajo našo deželo, ki gre kljub sabotажam in ekonomski blokadi grozno naprej. Vsi smo ponosni korakov v socializmu. Zato smo ponosni, da je naša Partija s tov. Titom na čelu nastopila v obrambo marksističnih načel, v obrambo resnice in mednarodnem delavskem gibanju. Revizionizem in oportunistem, ki sta zavladala v vodstvih informbirojevskih partij v VKP(b) na čelu, prodaja Slovenske Koroške, grožnja in nedemokratično stališče izraženo v zadnjih notah vlade ZSSR, nam jasno govorijo, da voditelji VKP(b) in njihovi pomagači izdajajo osnovna načela marksizma-leninizma in padajo na pozicijo oportunizma in revizionizma.

Prepričani smo, da nas nobene oskove, klevete in laži iz Moskve, Praga, Budimpešte in drugih informbirojevskih podružnic ne bodo odvrnile od naše poti in da vse to ne more prikriti naših dejanj na poti v socializem. Miličniki tukajšnjega okraja bomo še nadalje odločno premagovali vse težave, ker se zavedamo stvari, ki jo gradimo in naše poti, po kateri gremo v socializem. Naši novi dom pa naj bo odgovor vsem klevetnikom. L. P.

S takimi uspehi je delavski razred sposoben preobraziti naše celotno gospodarsko življenje

Od 24. julija, ko je Alija Sirotanovič izkopal v eni izmed 152 ton premoga, je minilo pičlih 45 dni. Čeprav je ta čas kratek, so vendar že zabeležene mnoge nove, velike zmage, ne samo rudarjev, temveč tudi delavcev ostalih panog našega gospodarstva. Dejstvo, da se tekmovanje za visoko produktivnost dela z vsakim dnem bolj širi, dokazuje, da to tekmovanje ni nek slučajen pojav — dirkanje poedincev pred ostalimi, — temveč, da lahko postane stalna metoda dela naših delavcev, samo če se od začetka pravilno organizira. To lahko postane prav zaradi tega, ker je izraz visoke politične zavesti in delovnega heroizma naših delovnih ljudi, ki vedo, da delajo za sebe, da s svojim delom postavljajo temelje novi, višji organizaciji dela, ki bo omogočila mnogo večjo proizvodnjo materialnih dobrin za delovne ljudi socialistične Jugoslavije.

V tem tekmovanju dosegajo naši rudarji in drugi delavci take rezultate, kakršne do sedaj še niso nikoli dosegali. Mnogi od njih izvrše po več norm dnevno. Kako veliki so uspehi, katere danes dosegajo naši delovni ljudje, v prvi vrsti rudarji, pokaže najbolj primerjava teh uspehov z uspehi sovjetskih rudarjev. Pri tem se moramo ozirati na dejstvo, da naši rudarji visoko dvigajo produktivnost dela že v tretjem letu prve petletke — komaj štiri leta po osvoboditvi. — medtem ko je Stahanov svoj prvi rekord v izkopavanju premoga dosegel 17 let po Oktobrski revoluciji.

Pregled sovjetskih rekordov v kopanju premoga

Aleksej Stahanov (prvi rekord)	102 toni (1935. leta)
Miron Djukanov	115 ton
Koncedalov	125 "
Aleksej Stahanov (drugi rekord)	175 "
Aleksej Stahanov (tretji rekord)	227 "
Aleksander Tjurenkov	669 "
Ivan Skerbinskov	720 "
Nikolaj Masalov	801 "
Nikolaj Drnjev	860 ton (1948. leta)

V brigadi Nikolaja Drnjeva je delalo 9 ljudi. Povprečni delovni učinek vsakega posameznika je bil 93,5 ton, medtem ko je bila norma 9,1 tona.

Pregled naših rekordov v kopanju premoga.

24. julija: Alija Sirotanovič (Breza)	152 ton.
29. julija: Nikola Skobilč (Breza)	166 ton.
17. avgusta: Ibrahīm Trako (Kakanj)	270 ton.
17. avgusta: Risto Mijatović (Kakanj)	354,2 tone.
18. avgusta: Djemal Ramović (Kakanj)	442 ton.
19. avgusta: Ethem Skorič (Kakanj)	396 ton.
21. avgusta: Dušan Timotijević (Senjski rudnik)	274 ton. (To je največji delovni učinek v rudniku Srbije.)
22. avgusta: Anton Bičič (Raša)	513 ton.
28. avgusta: Alojz Petek (Trbovlje)	517,9 ton.
31. avgusta: Anton Bičič (drugi rekord)	520 ton.
4. septembra: Anton Zagoršek (Trbovlje)	862 ton.

V brigadi Antona Zagorška je delalo 13 ljudi. Sleherni je izkopal v eni izmed povprečno 66,3 tone premoga, norma pa je bila 6,5 ton. Iz rudnika se je tekmovanje za visoko produktivnost dela hitro razširilo na gradbeno, kovinsko, tekstilno ter lesno industrijo in vedno bolj se širi na druge panoge gospodarstva.

Tudi tukaj delavci visoko presegajo norme in dosegajo rekordno proizvodnjo. 2. septembra je zidar Josip Balažek v osmih urah sezidal 49,10 km zidu, a samo dan pozneje ga je prehitel mladinec Jovan Gemič. V osmih urah je sezidal 53,84 km zidu in s tem potolkel vse dosedanje rekorde zidanja v naši državi. V železarni v Zenici je Ahmed Čurić s svojo brigado napolnil Martinovo peč v 15 minutah; norma za polnjenje peči je tri ure. Ljubi Razinger je v železarni Store s svojo brigado napolnil Martinovo peč — pri kateri je norma tri in pol ure — v 57 minutah.

Zahvaljujoč temu velikemu tekmovanju, se je proizvodnja v nekaterih naših rudnikih in tovarnah že znatno povečala. Proizvodnja v jami »Oras« v Kakanju so povečali za 30%, v vsem rudniku Breza za 25%, a v vseh rudnikih Istrskega premogovnega bazena se dnevni plan presega. Samo v sedm dnevnem tekmovanju livarjev se je proizvodnja v livarni zavoda »Aleksander Ranković« povečala za čez 25%.

Tekmovanje za visoko produktivnost dela, ki so ga sprožili rudarji, je torej dalo že velike rezultate. Odvisno je sedaj od uprav podjetij, partijskih in sindikalnih organizacij, da vsestransko vzpodbude pripravljenost visoko politično zavest in polet naših delovnih ljudi za nadaljnje razširjenje tekmovanja na vsa naša podjetja, da ga pretvorijo v gibanje naših delavcev za visoko produktivnost dela, da bi naš prvi petletni plan uresničili pred rokom.

Priprave za proslavo 100 letnice obsidra jugoslovanskih železnic v Ptuj

Delovni kolektiv drž. železnic v Ptuj-u namerava v okviru proslave 100 letnice obstoja jugoslovanskih železnic prirediti v dneh od 11. do 16. t. m. v sindikalni dvorani svojega delovnega kolektiva razstavo, ki bo prikazala delo in delovne uspehe ptujske železniške vozovne delavnice, nadzorstva signala in brzojava itd.

16. t. m. ob 6. uri zvečer bo po ptujskih ulicah povorka z godbo, v kateri bo sodeloval celotni železniški delovni kolektiv proge Pragersko—Središče in Ormož—Žerovinci. Ob 20. uri se bo vršila v sindikalni dvorani železničarjev igra »Matja« z nagovorom in pesmimi, ki jih bo pel železničarski pevski zbor.

17. t. m. se bo vršila na igrišču SD Drave nogometna tekma moštev, ki bosta sestavljeni iz iz vrst ptujskih železničarjev, ob 16. uri pa se bo vršila na prostoru pred železničarsko sindikalno dvorano svečana proslava z govorom, razglasitvijo udarnikov, nagrad in pohval, na kar bo sledila prosta zabava.

Delovni ljudje iz Ptuja in ptujske okolice, ki vedo ceniti naporno »elo železniških uslužbencev ter njih napore in uspehe pri izvrševanju planskih nalog, bodo vsem prireditvam ob proslavi stoletnice jugoslovanskih železnic s svojo prisotnostjo izkazali primerno pozornost.

N. A.

V nedeljo 11. septembra bodo v Ptuj članii sindikalnih podružnic pomagali nakladati les

Gozdno gospodarstvo Maribor je naprosilo Okrajni sindikalni svet v Ptuj, da organizira potrebno število prostovoljcev iz večjih sindikalnih podružnic, ki bodo v nedeljo, 11. septembra na področju okrajnega odbora OF Ptuj na železniški postaji v Ptuj nakladali vagonne in opravili ostala manipulativna dela na skladšču.

Mesec september velja za gozdno gospodarstvo kot »Mesec odpreme«, zaradi česar je vsako nedeljo naročeno po planu določeno število vagonov. Nujna je zaradi tega zanesljiva pomoč sindikalnih prostovoljcev.

Okrajni sindikalni svet v Ptuj je pozval večje sindikalne podružnice za pomoč pri nedeljskem prostovoljnem delu. Zbirališče je v nedeljo zjutraj ob 8 uri na železniški postaji v Ptuj, kjer bo prevzel prostovoljce upravitelj goz-

ne uprave, jih razporedil in jim odredil delo.

Prostovoljcem bo na razpolago hrana in vino, kar bo priskrbelo gozdna uprava Ptuj.

Z nedeljsko akcijo bo opravljeno veliko delo v verigi planskih nalog, ki je odvisno od delovne pomoči poštvalnih članov sindikalnih podružnic, ki se zavežajo, da bo ljudstvo Titove Jugoslavije praznovalo mesto sedanjih nedeljskih mesece in leta svobodnega, kulturnega in srečnega življenja.

P. A.

V podjetjih moramo dati delavcem možnost, da sodelujejo pri izdelovanju konkretnih planov na svojem sektorju, da bi delavci s svoje strani lahko razvijali iniciative v obliki racionalizatorskih ukrepov, notranjih planov itd.

E. Kardelj

Marljivost delavci bodo že tekom 1 meseca izpolnili pogoje za častni naslov udarnika

V državnih podjetjih, ustanovah in uradih, kakor tudi v podjetjih in ustanovah zadrskih in družbenih organizacij v ptujskem okraju je mnogo delavcev, ki izpolnjujejo s svojim delom pogoje za dosego častnega naslova udarnika, vendar se vedno znova dogaja, da ti pogoji niso znani niti delavcem, niti njihovim predpostavljanim, če podjetje ne polaga dovolj pozornosti na obseg in uspehe marljivosti delavcev na njihove pravice in ugodnosti.

V rednem delovnem času presega skozi ves mesec število delavcev predpisano delovno normo za določen odstotek, zraven tega dosega predpisano kakovost proizvodov oziroma dela in se drži vseh predpisanih normativov, ne da bi vedeli, da so s tem doseženi pogoji za dosego častnega naslova udarnika, ki so predpisani v uredbi o dajanju častnega naslova udarnika, ki je objavljena v Uradnem listu FLRJ št. 73 z dne 31. avgusta t. l.

Če bodo uprave podjetij in delavci sami vodili evidenco o tem, kdaj je začel delavec presegati predpisano normo potem ne bo težko ugotoviti, kdaj je bil izpolnjen čas enega meseca, ki je v smislu te uredbe minimalni čas za dosego častnega naslova udarnika.

Vprašanje prekinitve enomesečnega časa preseganja delovne norme je odvisno od neopravičenih izostankov z dela. Med neopravičenimi izostanki iz dela pa ni mogoče prištevati okoliščin, zaradi katerih je bilo delo začasno ustavljeno brez delavčeve krivde, ali če je delavec za časno dodeljen na drugo delovno mesto. Med prekinitve časa ni mogoče prištevati, če se iz opravičenih razlogov začasno ne dela po normi, če je bil delavec po potrebi dodeljen na drugo delo ali k drugemu stroju v istem ali drugem podjetju (ustanovi, uradu) na začne v 15 dneh pri novem stroju prevesti predpisano delovno normo za določen odstotek.

S tekmovanjem bomo preobrazili gospodarsko in kulturno življenje v ptujskem okraju

V počastitev Ustanovne skupščine ZSJ — Oblastnega odbora za mariborsko oblast — napoveduje sindikalni aktiv podružnic iz območja OS-a Ptuj, zbran na konferenci dne 2. septembra 1949 v Ptuj, dvomesečno tekmovanje vsem OS-om in KS-om po sledečih točkah:

1. Kateri KS odnosno OS bo najprej izdelal plan konferenc v podružnicah in krajevnih konferenc in kateri bo plan na doslednejše izvajal.
2. Na področju katerega KS-a in OS-a bodo sindikalne podružnice sprejele največ konkretnih obvez v proizvodnem in sindikalnem delu.
3. Kateri KS in OS bo v času tekmovanja vključil največ novih članov v sindikalno organizacijo in dosegel najboljše % plačevanja članarine od bruto zaslužka.
4. Na področju katerega KS-a in OS-a bo največ delovnih kolektivov pričelo delati po Sirotanovičevem sistemu dela v proizvodnji.
5. Na področju katerega KS-a in OS-a bodo sindikalne podružnice pri-

tegnile največ delovne sile s podelitvijo v težko industrijo.

6. Na področju katerega KS-a in OS-a bodo podružnice poslane največ ljudi na sečno drv in presegle plan sečnje.

7. Na področju katerega KS-a in OS-a bo največ delovnih kolektivov prevzelo patronate nad kmečko-obdelovalnimi združenji s tem, da j m bodo popravljali orodje in jih obiskovali s kulturno-umetniškimi skupinami.

8. Na področju katerega KS-a in OS-a bodo podružnice 100% izvolile ljudske inspektorje in jih usposobili za samostojno delo.

9. Na področju katerega KS-a in OS-a bodo podružnice 100% ustanovile hranilne blagajne in bo vplačani največji povpreček na posameznega člana.

10. Kateri KS odnosno OS bo redno tedensko pošiljal poročila na ZSJ — oblastni odbor za Mariborsko oblast.

Tekmovanje traja od 1. septembra do 1. decembra 1949.

Os

Železničarska sindikalna podružnica je dala pregled dela svojega delovnega kolektiva

Na sestanku, ki se je vršil dne 5. 9. t. l. je sindikalna podružnica ptujskih železničarjev podala pregled dela v letošnjem letu. Tovariš Premk je v svojem poročilu povedal, da je kolektiv uslužbencev drž. železnice sekcije Ptuj dosegel v osmih mesecih letošnjega leta 82,5 odstotkov celoletnega plana eksploatacije, od tega v mesecu avgustu 14,7 odstotkov. Za ta veliki uspeh je bil delovni kolektiv deležen priznanja tudi s strani Direkcije v Ljubljani.

Uspehi delovnega kolektiva za dvig življenjskega standarda železničarjev bi bili mnogo večji, če bi ne bili v vrstah članov sindikalne podružnice ljudje, ki hodijo na delo iz slepe pokorščine ljudje, ki delajo samo za denar in ljudje, ki namerno nagajajo pri delu, kakor da bi hoteli s tem svojim obnašanjem komu ugoditi ali izkazati usmiljenje, mesto da bi se zavedali časa delovnih ljudi nove Jugoslavije, ki jim je delo čast, slepa pokorščina pa ostanek hlapčevstva in delo za denar slika brezdušne borbe za obstoj. Ob takih okoliščinah nima

delo zaželenega učinka kritika pa ne doseže svojega namena, ker ne kritizirajo marljivosti delavci, temveč oni, ki iščejo vzroke svojih slabosti v okolici, mesto da bi napravili obračun s svojim nezdravim zadržanjem.

Referati in kritike so dokazali, da je vodstvo sindikalne podružnice vezano na delo svojih predanih in borbenih članov in da so doseženi uspehi vedno uspehi večjega dela marljivih delavcev.

Na sestanku so bili izvoljeni trije delegati v oblastno skupščino in to: to: Debenjak Vlado, Horvat Ivan in Kapuštič Jurij. Trije novozvoljeni ljudski inspektorji, to: Gomilšek, Horvat Janez in Rogina Martin bodo pomagali organizaciji ljudske oblasti preprečevati nepravilnosti v blagovnem prometu, ki grejo na škodo pravičnega in pravočasnega oskrbovanja med drugimi tudi železniških delavcev.

Ob zaključku sestanka je bila poslana Direkciji železnic v Ljubljani brzojavka z zagotovilom bodočega horbenege dela za izgradnjo socializma v FLRJ. A. F.

Kmet Kac iz Loke je pokazal svoje pravo lice

Dne 23. avgusta se je v območju KLO-ja Starše pričel odkup žita. Večina posestnikov v KLO-ju Starše je pravilno razumela pomen odkupa žita. Kmetje so pravočasno izpolnili svoje obveze. Dnevni plan odkupa je bil 40.000 kg in je bil tudi presežen na 58.000 kg dnevno. Pomanjkanje vrec je bil eden zmed glavnih problemov, da ni potek odkupa dnevno preseljen plan. Pokazale so se tudi še grobe administrativne napake pri samem določanju hektarskega donosa. Glavni vzrok je bil v tem, da pri ugotavljanju hektarskega donosa niso sodelovale množične organizacije. Na splošno pa je odkup dosegel svoj cilj.

Kot pri vsaki akciji, se je tudi tukaj pokazalo še par posestnikov, ki so se na spekulativni način hoteli izogniti obvezni oddaji. Izrazil primer, katerega ljudstvo obsoja, je posestnik Kac Franc iz Loke št. 6. Imenovan posestnik 10 ha zemlji. Predpisane obveze ni hotel izpolniti 100%, kljub temu, da bi to lahko storil. Ko je bil od stran KLO-ja ponovno opozorjen, da pripelje še ostalih 46 kg pšenice, da bi obvezo izpolnil, ni tega storil, niti se ni opravičil, zakaj ne more obveze izpolniti 100% ali višji prošnjo. Ko so se organi odkupnega podjetja iz Ptuja sami ustavili pri omenjenem posestniku Kacu, so ugotovili, da je imel na zalogi ca 2600 kg bel h žit.

Proti imenovanemu se je podvzel ukrep s tem, da se mu je vso žito, ki ga je imel več kot ga njemu pripada, odvzelo, poleg tega pa se je izvršil komisijski pregled, koliko površine je imel deansko posejane v letu 1948-49. Ker je Kac vedel, da nima vsega žita prijavljenega, si je zopet poiskal svojo pot, da bi se izmuznil posledicam, ki so mu pretlele zaradi spekulacije. Ko mu je komisija merila na lico mesta njve, si je spekulat Kac Franc drznil, da je šel v mesto na svojo njivo, na njivo Potocnika Franca, katerega njiva je dvakrat manjša in tako ponovno utaja 20 arov površine, posejane s pšenico. Ta spekulativna poteza je seveda pr Kacu zelo slabo izpadla, ker se je to že naslednji dan ugotovilo in ga razkrinkalo.

To je primer vaškega kulaka-spekulanta, ki se poslužuje vseh zvijač, da bi se izognil svojim dolžnostim, ki jih skupnost od njega zahteva.

H. A.

Delavci in kmetje iz Sesterž pomagajo s prispevki pri gradnjah združnih domov

Sestrže, septembra 1949. Okrajna uprava za gradnjo združnih domov nas je pričevala, da bi tudi naša skromna pomoč predstavljala pri gradnji združnih domov v okraju velik delež v graditvi socializma na vaseh. Sekretar OF tov Belca Stefan je praktično pristopil k delu, obšel v prostem času nekoliko hiš in zbral pri delavcih in kmetih večje in manjše denarne prispevke.

V tej akciji so pokazali člani in funkcionarji Osvobodilne fronte razumevanje za gradnjo združnih domov v tem, da so prispevali zneske po sto, 60, 50, 40, 30, 20, 12 in 10 dinarjev, kar je zneslo skupaj okrog 2000 dinarjev. To ni pomoč kmetom v poedinih vaseh, ki sabotirajo gradnjo socializma, temveč malim in srednjim kmetom, ki se skušajo z delavci borijo za dosego gospodarskih položajev na vaseh. Razumljivo je, da v tej borbi ne morejo najti razumevanje pri velikih kmetih.

Po din 100 so prispevali Medved Maks, Sagadin Franc, Kavčević Anton, po din 60: Sagadin Janez in Zunkovič Matilda, po din 50: Sagadin Vincenc, Robar Jože, Hajšek Anton, Gajšt Ivan, Ahec Anton, Jezar Jože, Mesarec Tiliha, Doberšek Alojz, Hajšek Anton, tajnik, Marčič Jakob, Kovačič Franc, Korošec Neža in Hajšek Franc, din 40 je prispeval Korošec Franc, po din 30: Arnuš Jožef, Krizanec Vincenc, Salatin Anton in Jurček Franc. Po din 20 so prispevali: Mohorčič Anton, Planinc Milica, Neubauer Alojzija, Korošec Jožef, Poje Jera, Kopše Franc, Pernat Simon, Korošec Franc, Mlakar Franc, Kovačič Marija, Mohorčič Helena in Pišek Anton. Din 12 je prispevala Nerat Marija, din 10 pa Vantar Neža. Sekretar OF Belca Stefan je prispeval din 150. Tudi v Medvedeh se je začelo zbiranje, vendar še rezultat zbiranja ni znan.

Ko bomo v Sestrzah gradili združni dom, bodo nedvomno izkazali isto razumevanje delavci in kmetje tistih krajev, ki svoj dom že izstavljaljo in ki so spoznali velike vrednosti združnih domov na vaseh.

B. S.

Vabilo

na veliko kmečko zborovanje

ki se bo vršilo dne 11. septembra 1949 v Gorišnici in v zadrugi Osojnik.

Začetek obeh zborovanj ob 9. uri.

Vsi vljudno vabileni! Kmečka komisija

C. F.

Pri varovanju gozdov in preprečevanju gozdne škode posvečamo nevarnosti gozdnih požarov posebno pozornost

Obširno bi lahko razpravljali o pomenu gozdov za našo ljudsko državo. Kot eden najvažnejših gospodarskih sektorjev zavzema gospodarstvo v zvezi in republiškem petletnem planu izredno važno mesto. Petletni plan predvideva na eni strani izgraditev močne lesne industrije, ki bo močan vir državnih dohodkov, racionalno in popolno izkoriščanje gozdov, na drugi strani pa izboljšanje gozdnih naprav in pot., pogozdovanje starih posek in golčav. Krava v površini 9700 ha, ureditev zanamjenih gozdov in s tem povečanje našega gozdnega bogastva. Z prve petletni plan bo postavil naše gozdarstvo na trdne temelje.

Po pretekli, uničevalni vojni dajejo gozdovi tudi ves potreben les za obnovo celotnega gospodarstva — od orodij in hiš do tovarn, ladij in drugih predmetov. Za enkrat nam morajo dati gozdovi še velike količine drv za kurjavo, dokler nam teh ne bo nadomestil premoč in električna energija.

Gozdovi vplivajo tudi na klimatske, zdravstvene, turistične in splošne razmere naše pokrajine. Uravnavajo odtok vode, varujejo naselja in poljedelska zemljišča pred poplavi in viharji, ter s tem odločilno vplivajo na rodovitnost krajev.

Poleg teh posrednih koristi nam gozdovi dajejo še mnogo postranskih: kot so paša, stelja, smola, gozdni sadje, lov itd.

Važnost gozdov je pri nas že splošno znana, vendar se tega premalo zavedamo v vsakdanjem življenju. Zato je naša dolžnost, da varujemo gozdove pred mnogimi nevarnostmi, ki jih povzročajo ljudje, živali in rastline ali razni elementarni pojavi (voda, ogenj itd.). Ogenj oziroma požar je najnevarnejši uničevalec gozdov. Zato je važno za vse prebivalstvo, da se podrobneje seznani z vrstami gozdnih požarov in hitrim ter uspešnim gašenjem.

Gozdni požari se pojavljajo največkrat zaradi nepredvidnosti ali malomarnosti ljudi, ki odmetavajo po tleh neugasene vžigalice ali cigaretno ogorko, netijo v gozdu ali njegovi bližini ogenj brez zadostnih varnostnih ukrepov in ga puščajo nepogašenega. Železniške lokomotive povzročajo z iskrami ali izpadajočimi ogorki požare ob železniški progi. V manjši meri nastanejo požari z namernim podtaknjenjem ognja iz zlobe ali maščevanja, še redkeje pa zaradi strele.

Največja nevarnost za nastanek in razširjenje požara je spomlad (od marca do maja), ko je še skoraj sneg, ni pa povsod ozelenela trava in ostale rastlinstvo. Sušno poletje in zoodna jesen (september) sta tudi še nevarna za gozdne požare. To sta nam potrdili pretekli dve leti, ko je bilo pri nas v septembru in oktobru precejšnje število gozdnih požarov.

Razen letnega časa vpliva na širjenje požara še dnevni čas. Ponoči, ko nastane hladno in preneha veter, se navadno umiri požar, proti jutru pa, ko zaplaha veter (tako zvanj jutranjik), ponovno vzplamti. Na to moramo zlasti opozoriti: gasilce in požarne čuvaje, ki morajo budno paziti na navidezno že pogasjen ogenj. Požar se širi navadno najhitreje na slabih (suhih) višinskih tleh in na južnih, jugozagradnih in zapadnih pobočjih, v strminah pa od spodaj navzgor. Hriboviti tereni, ki so pretrgani z jarki, niso tako nevarni za razširitev požarov.

Vrste požarov

Gozdni požari se pojavljajo v glavnem v štirih vrstah: kot talni ali nizki, če se vname le zemeljski pokrov (trava, mah, listje, dračje itd.), kar je navadno v preredenih gozdovih. Če prelete iskre zaradi vetra v krošnje in vrhove dreves, se razvije takozvan vršnji ali visoki požar, ki zajame drevesa v višino ter se hitro razvija in razširja, ako ga pravočasno ne preprečimo. Za igličaste gozd je to najnevar-

nejši gozdni požar in ga je zlasti težko pogasiti, če piha močan veter.

Stebelni požar se pojavi le poredkoma, n. pr. če udari strela (trešč) v posamezna suha ali že votla drevesa ali če jih namerno zažigajo ljudje (pastirji). Ako ga pravočasno ne pogasimo, se razvije v talnega ali vršnega.

Končno poznamo še podtalne ali podzemne požare, t. j. kadar gori pod zemeljsko površino šota, humus (zemlja črniva), korenine in drugo. Ti požari so najpogostejši v votlinah med skalovjem na kraškem svetu. Pojavljajo se sicer redkeje, se pa lahko neopazno razširjajo in trajajo po več dni in tednov. Podzemni požari se lahko razvijejo v talne ali tudi obratno, kjer so za to ugodni pogoji.

Zaradi požarov nastale posledice in poškodbe so zelo različne, kakor so tudi gozdni požari raznovrstni. Odvane so od vrste, obsega in trajanja požarov, od drevesne vrste (iglavci ali listavci), starosti gozdov ter vremena (veter), v katerem so se pojavili.

Talni požar, ki nastane v starem gozdu in hitro preleti površino, ne napravi skoro nobene škode. Če pa se pojavi na

Gozdno bogastvo v službi planskega gospodarstva

zatravljenih tleh z mladimi iglastim drevjem, ki ga v celoti in v kratkem času uniči, če je vetrovno vreme, povzroči ogromno škodo.

Vršni požari povzročajo v splošnem največjo škodo, ker ožgo ali uničijo skupino dreves in večje površine gozdov. Navadno pa ti požari ne uničijo lesa popolnoma, ker ga ščiti več ali manj debela skorja (odvisno od drevesne vrste) ter ga moremo večinoma še izkoristiti in uporabiti.

Podtalni požari uničujejo korenine dreves, tako da izgube n. pr. štorovci življenjsko moč in se posuše, visoki drevesa pa oporo in se čisto zruši na tla. Les se lahko izkoristi.

Posredna škoda pa nastane v poslabšanju tal, v manjši odpornosti do gozdnih uničevalcev, predvsem lubadarjev, ter v večjih stroških za ponovno pogozditev. V planinskih in strmih krajih požari lahko povzročijo posredno veliko škodo zaradi nastanka hudournikov, usadov in snežnih plazov.

Splošna navodila za gašenje

Po zakonitih predpisih je dolžan pomagati gasiti požar vsak državljan. Najvažnejše je, da se gozdni požar čim prej ugotovi in javi gozdni upravi, KLO-Ju, NM ali gasilcem, da se prčne z gašenjem, dokler se požar še ni razširil. Po pojavu požara moramo ohraniti hladno kri in se ne smemo ustrašiti. Navadno se kaže požar nevarnejši, kakor je v resnici. Vendar se je treba potruditi, da preprečimo njegovo širjenje s tem, da odstranimo kolikor mogoče hitro vnet-

ljiv material — suho travo, veje, dračje, treske, mah in drugo — ter odvrčamo požar od gozdnih nasadov, oziroma mladih gozdov.

Pravilno orodje, oprema, obleka in okrepitev so zelo važna. Gasilci naj bodo po možnosti lahko oblečeni, vendar pa zavarovani pred iskrami. Za ljudi, ki gasijo, je treba preskrbeti dovolj pijače. Priporočamo mizlo ali toplo kavo, čaj ali sadne sokove z vodo, kar je najlažje pribaviti. Pod nobenim pogojem pa človek, ki gasi, ne sme uživati alkoholnih pijač. Skrbeti je treba tudi za obvezni material. Za gašenje požara je potrebno sledeče orodje: krampi, rovnice, motike, lopate, vile, grablje za prekopavanje tal, zasipavanje in napravo zaščitnih jarkov. Za sečnjo in popravo drevja in gmovja pa so potrebne sekire, cepinji in žage, za odstranitev trave in praproti pa kose in srpi. Uporaba orodja je odvisna od terenskih razmer, kjer se je pojavil požar. Posebno dobra sredstva so tudi aparati za gašenje požarov sploh (n. pr. Minimax i. dr.), če so na razpolago. V času, ko preči nevarnost požarov, morajo biti osebe za gašenje vedno pripravljene (pri takem delu zaposlene, da se jih

lahko zbere in pošlje na požarišče). Vodja gašenja mora biti tudi že predčasno določen (pri gozdnih upravah, na KLO, pri gasilskih četah itd.).

Pri gašenju mora vladati disciplina: gasilci se morajo ravnati po poveljih voditelja in drug drugemu tovariško pomagati.

L. P.

Bliža se „Teden matere in otroka“

Ljubezen in spoštovanje, ki ju izkazuje ljudska oblast po svojih organih napram materam, sta med najlepšimi in najglobljim čustvi človeškega rodu. Pesniki opevajo brezmejnost materinske ljubezni. Mnogim pisateljem je materina podoba neizčrpen vir ustvarjanja. »Na soncu je toplo, a pri materi dobro«, pravi že stari rek.

V prejšnjih časih je bil vse do konca stare Jugoslavije posvečen materam »Materinski dan«. Takrat so naslavljali na matere visoko zvaneče hvalnice, poveljevali so sveto domače ognjišče; vendar matere kljub temu niso čutile gospodarske in politične enakopravnosti in družbene zaščite.

Stališče mater v novi socialistični Jugoslaviji je docela drugačno. »Teden matere in otroka« ni omejen samo na tisk, kjer bi se materam izrekale hvale in opisovala njihova požrtvovalnost. Svoje pridobitve matere dejansko čutijo. Velika politična in gospodarska osvoboditev se praktično odraža na vseh kulturno gospodarskih področjih.

OBSODBA

Priče so zaslišane. Preiskava je zaključena.

Sodišče mora izreči sodbo.

Kdo je kriv lakote, kdo je kriv, da je dežela opustošena in da je oropara svojih bogastev? Kdo je napravil deželo na rob propada, kdo je kriv, da je najboljše črnozemska polja palila suša, da so bila velikanska prostranstva v nevarnosti, da se spreminjajo v pustino?

Lakote in uničevanje dežele niso bili krivi samo Strukovci, Stremuhovi, Sukovniki. Kriv je bil ves prejšnji družbeni red, tisti družbeni red, v katerem nekateri delovno silo kupujejo, drugi pa jo morajo prodajati.

Sodba pa se je mogla glasiti samo — revolucija.

Ta sodba pa ni bila izrečena takrat, ampak v oktobru 1917, ko je delovno ljudstvo vzelo oblast v svoje roke, da bi zgradilo nov družbeni red.

Jugoslavija vodi svojo zunanjo politiko v skladu z neodvisnostjo in suverenostjo države

Sramotna resolucija Informbiroja, skovana na pobudo in pritisk Sovjetske zveze, je prizadejala mednarodnemu delavskemu in naprednemu gibanju veliko škodo, kajti voditelji sovjetske države so v svoji zunanji politiki — vsaj v odnosih do Jugoslavije — krenili s poti revolucionarne preteklosti, Oktobrske revolucije, graditve socializma in Velike domovinske vojne.

Po zloglasni bukareski resoluciji je Sovjetska zveza z nešteti primeri pokazala, da ji ni mar načel marksizma-leninizma, marveč se je brezobzirno poskušala vmešavati v notranje zadeve socialistične Jugoslavije, ne glede na to, da krši s tem najosnovnejše pravice suverenosti in neodvisnosti.

Leta 1941 je Sovjetska zveza pristopila k Atlantski listini. Ob tej priložnosti je objavila svečano izjavo, ki so jo z navdušenjem sprejeli vsi narodi, ki jih je naci-fašizem pregazil in zasužnjil. Izjava se glasi: »Sovjetska vlada je izjavila in izjavljala v svoji zunanji politiki načela spoštovanja suverenih pravic narodov. Sovjetska zveza je v svoji zunanji politiki uveljavljala načelo samoodločbe narodov. V svoji narodnostni politiki... izhaja Sovjetska zveza iz tistega načela, v čigar osnovah je priznanje suverenosti in enakopravnosti vsakega naroda. Izhajajoč iz tega načela, brani Sovjetska zveza pravico vsakega naroda do državne neodvisnosti in osemlejske nedotakljivosti svoje države, pravico, da si ustvari tako družbeno ureditev in da si izbere takšno obliko vladavine, kot jo smatra za koristno in nujno z namenom, da zavaruje gospodarski in kulturni razcvet vse države.«

To so bile visoke in lepe besede. Vsakdo bi pričakoval, da se jih bo Sovjetska zveza vedno držala, posebno še v odnosih do novo nastalih držav ljudske demokracije. Toda praksa — posebno po objavi resolucije Informbiroja — je pokazala popolnoma nekaj drugega.

Od svečanih izjav o »suverenosti in enakopravnosti«, o »državni nedotakljivosti«, o »pravicah vsakega naroda, da si izgradi takšno družbeno ureditev, ki jo smatra za koristno in nujno«, je sovjetska zunanja politika naredila skok k pozivom na nasilno zrušitev zakonite vlade, ki jo je izvolilo ljudstvo in ki jo ljudstvo tudi podpira. Prav ti pozivi predstavljajo osrednjo točko protijugoslovanske informbirojske gonje, ki jo narekujejo voditelji Sovjetske zveze.

Na pritisk od zunaj, na grožnje in na gospodarsko blokado so jugoslovanske delovne množice odgovorile s povečanim tempom dela, z zvišanjem delovne storilnosti, ki je potrebna za hitro izgradnjo socializma. Na vse poskuse vplivanja od zunaj, na neosnovano kritiko, na nesramno obrekovanje in podtikanje, na prikriti grožnje in na druga izživljanja je tudi jugoslovanska vlada mirno in odločno odgovorila: »Noben zunanji pritisk ni imel, pa tudi v bodoče

ne bo imel nikakega vpliva na njeno notranjo politiko.« Jugoslavija vodi svojo zunanjo politiko v skladu z neodvisnostjo in suverenostjo države, v skladu z naprednimi načeli miru in sodelovanja med narodi in državami na osnovi enakopravnosti in medsebojnega spoštovanja suverenosti, v skladu z mednarodnimi sporazumi in obveznostmi. To so načela, ki se jih je Jugoslavija vedno držala in ki se jih tudi danes drži, saj je to Sovjetski zvezi in informbirojskim klevetnikom prav ali ne!

Če skušajo sovjetski voditelji svoje politične neuspehe v gonji proti Jugoslaviji in svojo — prav zaradi te gonje — omajano avtoriteto zavarovati z grobostjo in nasilnostjo, kot jo izraža n. pr. ton njihovih not Jugoslaviji, se brdiko varajo. Demokratična svetovna javnost ni tako kratkega spomina, kakor bi si to nekateri želeli, in dobro pomni svečane izjave o »priznanju suverenosti in enakopravnosti vsakega naroda«, ve za tista načela, ki sta jih Marx in Lenin postavila za temelj pravih demokratičnih odnosov med narodi, posebno v razdobju borbe proti kapitalizmu in imperializmu. Prav tako ji danes ni več prikrito, da pomeni gospodarski in politični pritisk na Jugoslavijo vmešavanje v notranje zadeve druge socialistične države. Tudi ni nikakoli tajnost, da izražlja mednarodna reakcija sedanje »poteze« sovjetske zunanje politike v svoj prid, saj ne mine dan, da bi imperialistični tisk ne izkoristil protijugoslovanske gonje za napadanje demokratičnega in naprednega gibanja po vsem svetu.

V svojih revizionističnih težnjah so sovjetski voditelji zabredli na strannoto, teptajo osnovna načela marksizma-leninizma in potvarjajo dejstva. Zanje, veliko bolj kot za koga drugega, veljajo znane Stalinske besede: »Ne more biti zaupanja v voditelje, kjer so voditelji zgnili v trli demokratični igri, kjer besede ne potrjujejo dela in kjer voditelji govorijo eno — delajo pa drugo!«

vsega v svoji moči, da bi izboljšale življenjski položaj svojih otrok s pomočjo dela. Dečji domovi, jasli in domovi igre in dela, pomagajo materam v skrbi za njihove otroke. Za otroke pa, ki imajo staršev, je strokovno in pomožno osebje v domovih praktični izvrševalec nalog družbe napram otrokom, ki niso kot koristni člani pozneje pomagali delovnemu ljudstvu, ne da bi bili v svoji mladosti odvisni od raznih sorodnikov, sosedov in botrin, ki večkrat razen svoje na veliko prikazovane usmjejenosti otrokom ne morejo nuditi niti malega dela tega, kar jim nudijo domovi.

Vse množične organizacije, zlasti AFŽ in Rdeči križ nudijo pomoč organom oblasti pri izvajanju in kontroli pravic mater in otrok. Rdeči križ nudi potom zdravstvenih aktivistov nasvete o čistoči, prireja razne tečaje za mlade matere, za nego dojenčkov, da bi se med ženami čim bolj razvil čut za red in čistočo, ki sta med drugim porok za to, da bodo otroci zrasli v zdrav in močan rod. Rdeči križ pomaga nekaterim materam s plenici. V letošnjem letu je že razdelil materam 1600 plenec. V »Teden matere in otroka« bodo prejele matere s številnimi otroki denarni prispevek.

Organizacija Rdečega križa se trudi, da bi na vaseh in mestih matere postavljale higieno, nego in hrano dojenčkov pred vse in da bi si lažje pomagale v naporih za zaščito otrok pred boleznimi.

Matere bodo v novi Titovi Jugoslaviji prve vzgojiteljice otrok, da bodo videli v delu najvišjo čast in dolžnost, da bodo videli v junaštvu osnovno lastnost vsakega državljana in da bodo v družbenem življenju stalno iskali priliko za pomoč svoji okolici v borbi proti gospodarski in kulturni zaostalosti.

K. M.

Z ustanavljanjem jasli in domov igre in dela ustvarjamo temelj za izvedbo petletnega načrta.

Očetje z odraslimi otroki so obšli ves kraj 40 kilometrov naokoli. V nedeljo se se vrnili k družini z nekaj hrane in s par priberanimi groši.

Ker to n zadostovalo, so svojo »samopomoč« razširili na krajo, vplome in divjaštvo. Ob takih okoliščinah ni čudno, da župan razbijajo šipe in da si dežalni svetnik upa v vas le takrat, kadar ma s seboj denar za podpore.

Poklicno beračenje celih vasi pa ni redkost. V drugih krajih, kjer ne beračijo cele občine, temveč le posamezne družine, ščiti otroke, ki beračijo, pred žandarji prebivalstvo samo. Toda v splošnem policija namenoma spregleduje to početje.

Uradna dovoljenja za beračenje pa so dejstvo, ki dovoli jasno pričati. Kako resen je položaj na Thürinškem Zupanju v okrožju Rudolstadt na primer si niso mogli pomagati in so prebivalstvu potrdili, da je le leta brezposelnosti in da jih občina ne more več podpirati. Župane in policije tistih občin, v katerih bi se lastniki teh dovolilnic za beračenje pojavili, pa naprošajo da njihovo obrt pospešujejo in podpirajo.

Isto opažamo tudi v drugih deželah, kjer se vlada stari red.

Kaj se je zgodilo? Zakaj ljudje strdajo?

Kaj je na svetu nemara premalo kruha? Ne. dovolj ga je. Meščanski gospodarstveniki se celo pritožujejo, da je žita na svetu preveč. (Nadaljevanje sledi)

M. Iljin

Priroda in ljudje

(Nadaljevanje)

Žito je prišlo do končne postaje. Treba ga je bilo odpraviti dalje. In spet se je odprla luknja, v katero se je vsipalo žito, določeno za gladujoče vasi: lastniki voz so zahtevali za prevoz po tri, po štiri pude od vsakega deset pudov — skoraj polovico!

A tudi tu še ni bilo konca: žito je bilo treba še zmlati. Za mletev je bilo treba plačati pri mlinarju, in sicer spet z žitom.

Končno je prišlo žito v vas. Ukrajni pisar in ukrajni starešina sta se lotila dela, sestavljala sta seznam potrebnih. In tedaj so se med gladujoče neopazno vtihotapili tudi taki, ki so imeli v zalogi na tucate vreč žita. Podkupnine so napravile že vse drugačne čudeže!

Koliko kruha so torej dobili gladujoči? Navedimo en primer:

V vasi Ahaševu v samarskem okrožju so razdelili v oktobru 1891 skupno 62 pudov za 699 ljudi. To znese 1,4 kilograma na mesec, manj ko 50 gramov na dan za človeka.

Povrhu žita niso dajali vsem gladujočim, ampak samo tistim, ki niso mogli delati: otrokom pod 15 leti in starcem nad 55 let. Žito so dajali torej samo polovici družine.

Kako pa je bilo s tistimi, ki so imeli nad 15 let in manj ko 55 let?

Tem so dejali: Pojdite delati!

A kje naj bi dobili delo?

Nekaj tisoč (od milijonov!) so jih sprejeli na delo pri gradnji železnice in cest, toda nadzorniki niso radi sprejemali ljudi, ki so tako oslabei od lakote, da jim je lopata padla iz rok. Izkoristili so njihovo stisko in jim plačevali skrajno nizke meze. Dobivali so po deset kopejev na dan in z njimi so se morali tudi sami prehraniti!

Kdor pa ni hotel delati za toliko plačo, ga je dal general Anenkov, ki je vodil dela, preteptati in poslati pod stražo domov.

V mestih pa so bili zidovi polni tepakov: »Koncert v korist gladujočim«, »Dobrodolna veselica v prid gladujočim«, »Ples za gladujoče«. Iz rok v roke so romale nabiralne pose in ljudje, ki so do prav te lakote zaslužili tisoče, so darovali po deset, petnašt in celo po pedeset rubljev za ustanovitev dobrotel-nih kuhinj.

A gladujoči so kmalu prišli iz mode. Naveličali so se jim pomagati.

Lev Tolstoj je zapisal v septembru 1892:

»Gladujoči! Ljudske kuhinje! Kuhinje! Gladujoči! Saj to vse je že tako staro in tega smo že strašno siti!

Da, vi v Moskvi, v Peterburgu ste se tega naveličali, a tu, kjer nam stoji od

Motiv iz Haloz

Fizkultura

„Prihodnje leto bomo radevolje zopet prišli v goste prijateljem Jugoslovanom“

so izjavili inozemski udeleženci na mednarodnem turnirju v Opatiji

V dneh od 22. do 29. avgusta t. l. se je v Opatiji vršil II. turnir za mednarodno prvenstvo FLRJ v tenisu. Udeležba inozemskih tekmovalcev je bila v letošnjem letu mnogo večja kakor lani, tako da je na letošnjem prvenstvu sodelovalo poleg 52 Jugoslovanov tudi 15 inozemcev. Posamezne države so prijavile sledeče število tekmovalcev: Avstrija 7, Švica 4, Italija 2, Francija 1, Belgija 1, Jugoslavija 52. Razen Belgijca de Bodta ter dveh Avstrijcev so vsi inozemski tekmovalci nastopili.

Organizacija prireditve je bila poverjena Teniški zvezi Hrvaške, ki je svojo nalogo v vseh ozihih dobro izvršila. Turnir se je odigral po urniku, ki so se ga v glavnem vsi igralci strogo držali. Kako dobro je organizacija turnirja uspela, nam dokazujejo izjave tekmovalcev ob priliki skupnega izleta vseh udeležencev turnirja v Medvedjo ter ob priliki svečanega banketa, na katerem so bile najboljšim tekmovalcem razdeljene nagrade. »V vaši državi smo se počutili kakor doma. Prihodnje leto bomo radevolje zopet prišli v goste prijateljem Jugoslovanom!«

V igrah: Borbe za mednarodnega prvaka FLRJ so se vodile v 6 disciplin: moški posamezno, ženske posamezno, mladinci posamezno, moški v dvojje, mladinci v dvojje in ženske v dvojje. V

konkurenci moški posamezno so sodelovali tudi vsi juniorji, kar priča, da naše vrhovno teniško vodstvo posveča vso pozornost naši mladini in izkoristi vsako priložnost, da našim mladim igralcem da možnost nabrati si dovolj turnirske rutine, brez katere je vsak napredek v tenisu nemogoč.

Tekmovanje v posameznih disciplinah

Moški posamezno: Poleg naših vrhunskih tekmovalcev so nastopili tudi avstrijski Davis-cup igralec Hartwich, Švicarja Büchi in Cassut, Italijana Gardini in Centonze ter Avstrijec Grmer. Zmagal in mednarodno prvenstvo FLRJ za leto 1949 si je priporil letošnji državni prvak Drago Milič, ki je bil nedvomno najboljši igralec turnirja. V finalu je zopet premagal starega rivala Branoviča v 5 nizih. Mitič je v finalni igri nadkriljeval Branoviča predvsem po fizični kondiciji ter večji rutini. Igra je bila do 5. niza borba za vsako točko, medtem ko je bil Branović v 5. nizu na kraju svojih moči in je pošiljal žoge zaporedoma v aut. Tretje in četrto mesto sta osvojila Palada in Milojkovič. Od inozemcev sta najbolj ugajala Büchi in Gardini, ki sta se plasirala v četrt finale. Odlikovala sta se po veliki borbenosti, imata pa svojevrstne

udarce. Hartwich je imel poškodbe na nogi in je zaradi tega igral pod svojo močnostmi. Slovenci so imeli na turnirju smolo pri žrebu in tako niso mogli pokazati vsega svojega znanja. Prvak Razboršek je prišel med 16 najboljših, kjer je izgubil z izredno sigurnim Lazslom. Velik uspeh sta častna rezultata Čebularja, oziroma Milavca v 2. kolu proti Milojkoviču, oziroma Saviču. Čebular je v 1. kolu premagal zelo dobro razpoloženega prvaka Hrvaške Miletiča v treh nizih, medtem ko je dr. Skapin že v tem kolu izgubil proti Švicarju Büchiju, prav tako v treh nizih. Mladinca Zerovec in Bergant se proti prejšnjima Davis-cup igralcema Fridrihu Dragu, oziroma Krešku nista mogla uveljaviti in sta izgubila v dveh nizih.

Ženske posamezno: Ta disciplina je bila zelo močno zasedena. Naši ekipi na čelu z državno prvakinjo Crnadkovo so se zoperstavile igralke mednarodnega slovesa, kot so Avstrijka Broz, Švicarka Charbonnier ter Francozinja Marenott. Prvo mesto je osvojila Brozova pred Charbonnier. Obe igralki sta v finalni igri pokazali kvaliteten tenis in je zmagala sigurnejša Broz v dveh nizih. Prvoplasirani z državnega prvenstva Crnadkova, oziroma Lazslova sta bili izločeni v polfinalu po Brozovi in Charbonnier. Omembe vreden uspeh je dosegla D. Mogorović-Vasičeva, ki je premagala favorizirano Marenott po lepi igri v treh nizih. Slovenski igralki nista imeli uspeha na turnirju. Voglarjeva je nepričakovano izgubila proti borbeni Kosičevi, medtem ko je mladinka Tropova morala kloniti pred Mogorović M.

Mladinci posamezno: Prijavljen je bil poleg vseh naših najboljših mladincov tudi mladinski prvak Italije Gardini, ki pa je potem igral samo v seniorski konkurenci. To je bila lepa gesta Gardinija, ki kot dvajsetleten (v Italiji so juniorji do 20 let) ni hotel igrati z našimi juniorji, ki morejo igrati v mladinski konkurenci le do 18 let, čeprav v juniorski konkurenci. Podvig z državnega prvenstva v Novem Sadu je uspešno Panajotoviču ponovil, tako da je zopet zasedel prvo mesto pred Nikoličem, ki ga je tokrat premagal šele v treh nizih. Slovenska mladinka sta na tem turnirju boljše odrezala kot na državnem prvenstvu. Zerovec je prišel zopet med 8 najboljših, kjer je izpadel proti prvaku Panajotoviču. Bergant pa je v predkolu nepričakovano premagal Jagerja (Hrvaška) v 3 nizih, potem pa je izgubil kljub dobremu odporu proti Nikoliču, drugoplasiranemu turnirja.

Igre v dvojje: Mednarodni prvaki FLRJ so postali:

Moški v dvojje: Mitič—Palada,

Mladinci v dvojje: Keretič—Miletič.

Moški in ženske v dvojje: Mitič—Lazslova.

Najuspešnejši igralec turnirja Miletič je osvojil že dve prvi mesti v moškem in mešanem paru. Presenečenje je zmagala mladinskega para. Keretič—Miletič v finalu nad državna prvaka Nikoličem in Panajotovičem.

Zanimanje občinstva je bilo zelo veliko in je finalni igram prisostvovalo nad 1000 gledalcev.

Z letošnjim internacionalnim prvenstvom FLRJ v Opatiji je bil storjen zopet korak naprej v popularizaciji tenisa v Jugoslaviji in ima Opatijski turnir vse možnosti, da postane tradicionalna teniška prirediteljska pomena, kot veliki turnirji v Wimbledonu, Forest Hillsu in Parizu.

Po končanem turnirju so se jugoslovanski igralci zbrali na konzultaciji, na kateri so dajali vodstvu svoje predloge in zamisli za večji napredek jugoslovanskega tenisa v prihodnji teniški sezoni.

KU

Materi! Ženi! Kjerkoli ste zaposlene, zahtevajte ustanovitve jasli in domov igre in dela.

mladansko delo je v zemlji, ki je bila v jeseni preorana, mnogo laže, ker se njiva preje osuši in se lahko tudi setev preje prične.

Začetek jesenskega oranja je odvisen od prejšnje obdelave zemlje, od predpovoka, klimatskih prilik, sestava zemlje ter njene vlažnosti in položaja zemljišča. Tako na njivi, kjer je bilo izvedeno pršenje ali zaoravanje hlevskega gnoja, globoko orjemo šele čez 3 ali 4 tedne. Deteljiska, travnike in pašnike orjemo tedaj, ko imajo dovolj vlage v tleh, t. j. v pozni jeseni. V toplih, vlažnih krajih je treba začeti z zimskim oranjem pozneje, da se prepreči premočno razpadanje drobcev zemlje in humusa ter izguba rastlinskih snovi. V predel h, kjer nastaja zgodaj močan mraz, začnemo z oranjem prej. Peščena tla orjemo kasneje, že v začetku zime, da preprečimo preveliko aerolno delovanje in razpadanje tal.

Suha tla orjemo po prvem močnem dežju. Na valovitem in hribovitem področju, kjer nastopajo daljše periode jesenskega deževja, bomo izvajali globoko oranje kasneje, ker tako preprečimo površinsko izpiranje drobcev zemlje v spodnje predele in pa zamuljevanje nižjih zemeljskih slojev.

Čim nastopi močnejši mraz, je treba z globokim oranjem prenehati, ki ga je sicer treba izvajati pri normalni vlažnosti tal in to predvsem v času, preden nastopi glavni zimski mraz. Če je zemlja preveč vlažna, je pod nobenim pogojem ne smemo orati, ker bi v nasprotnem slučaju pokvarili strukturo tal in bi nastale škodljive posledice, ki

SD Drava (Ptuj) : SD Nafta II (Dolnja Lendava) 4:1 (3:0)

V nedeljo 4. t. m. se je SD Drava sestalo v nogometni tekmi v okviru tekmovanja za nogometni pokal maršala Tita z drugim moštvom slovenskega ligša SD Nafto iz Dolnje Lendave. Popolnoma zaslužno je zmagalo neprijetno boljše moštvo Drave in s tem kvalificiralo v naslednje kolo tega množičnega nogometnega tekmovanja v naši državi.

Igra je potekala takole: Pričetek igre je bil popolnoma v rokah Ptujčanov. Žoga je neprestano pred vrati Naft. Precej neodločen napad pa šele v 10. minuti po lepem strelu Peroševića privede domače moštvo v vodstvo. Po tem голу se moštvo Nafta nekoliko osvobodi pritiska in prične tudi samo napadati vrata Drave. V 22. minuti, ob napadu nasprotnika na domači gol, vratar Drave potisne zaradi nesporazuma z obrambo žogo sam v svoj gol. Nato se Drava zopet trudi, da bi prišla v vodstvo, toda Lendavčani nudi močan odpor. Proti koncu polčasa na so prisiljeni dopustiti, zaradi navala Ptujčanov, več kotov zapovrsti. To tudi privede Dravo zopet v vodstvo. Lepo streljan kot potisne Sirec Maks v 34. minuti prisebno v mrežo. Štiri minute nato doseže isti igralec iz gneče pred golom še tretji gol in postavi s tem rezultat prvga polčasa. — V drugem polčasu je situacija na igrišču približno enaka kakor v prvem polčasu. Poslednjič zatrese mrežo zopet vodja ptujskega napada Perošević v 8. minuti. Igra je še vedno na strani Naft. Pritiska se le na trenutke nasprotnik osvobodil in izvede nekaj nevarnih prodorov, toda brez uspeha. Zadnji orliko za znižanje rezultata ima Nafta v 73. minuti, ko sodnik zaradi prestopka Serdinške prisodi indirektni strel na vrata Drave, a tudi tega niso znali izkoristiti. Minuto pred koncem Sirec Maks še enkrat zatrese mrežo Naft. Toda zaradi offsidea sodnik gola ni priznal.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Drava: Sirec I. Berlič, Serdinšek, Gajzer I. Gaizer II., Strebar, Hanzel, Repič, Perošević, Sirec II., Stojkovič.

Nafta II: Farkas I., Javišaga, Gönc, Novak I., Lebar, Lendain, Farkaš II., Novak II., Šimunčič, Varga, Kalber.

Sodnik Starešina iz Maribora je imel igro ves čas v oblasti in je svojo nalogo opravil odlično. Gledalcev je bilo okoli šest sto.

K. M.

V nedeljo 4. t. m. se je vršil v Ljutomeru turnir v odbojki, v katerem so sodelovali tri moštva, in sicer: TD Ptuj, TD Ljutomer in drugo moštvo »Edinstva« iz Varaždina.

Prvi sta se srečali moštvi Ptuj in Ljutomer. Ljutomersko moštvo, ki je bilo ojačeno z igralcem ljubljanske »Edinstva«, Ivanom Šumakom, je zmagalo v prvih dveh setih z rezultatom 15:13 in 15:7. Začetni neuspeh pa je Ptujčane vzpodbudil, da so resneje zaigrali in v naslednjih treh setih premagali domačine z rezultati 15:13, 15:2 in 15:13.

Goste iz Varaždina so Ptujčani očitno podcenjevali, saj so prvi set izgubili z rezultatom 13:15. V drugem in tretjem setu pa so zmagali z rezultatom 15:3 in 15:13.

S to zmagi so ptujski odbojkaši zasedli prvo mesto na turnirju, kar dokazuje, da bodo z marljivim treningom lahko dosegli še lepe uspehe.

S. F.

V soboto, 3. septembra 1949 je nogometno društvo ptujskih železničarjev odigralo v Mariboru nogometno tekmo z moštvom mariborske železničarske tehnične delavnice. V prvem polčasu so zmagali Ptujčani z 2:0, v drugem pa se je moštvo Mariborčanov okrepilo s tremi aktivnimi igralci mariborskega »Železničarja« ter mu je tako uspelo premagati Ptujčane z rezultatom 3:2.

Zvezni odbor Zveze radioamaterjev Jugoslavije razpisuje

II. ZVEZNI NATEČAJ

za izdelavo sprejemnikov, instrumentov, aparatov in pritlikin s področja radiotehnike, da b: pospešil nadaljnje širjenje radiotehničnih znanj in okrepil konstruktorski in iznajditeljski smisel svojih članov.

Razpis obsega dela z naslednjih področij:

1. Uporaba radiotehnike v gospodarstvu: prva nagrada 10.000 din, druga nagrada 4000 din, tretja nagrada 1000 din.

2. Detektorski sprejemniki: prva nagrada 3000 din, dve nagradi po 1500 din, pet tretjih nagrad po 500 din.

3. Sprejemniki z neposrednim ojačenjem (baterijski in strujni, koncertni in komunikacijski, stabilni in prenosni): prva nagrada 8000 din, dve nagradi po 3000 d.n, tri tretje nagrade po 1000 din.

4. Sprejemniki s posrednim ojačenjem — superheterodini (baterijski in strujni, koncertni in komunikacijski, stabilni in prenosni): prva nagrada 10.000 din, dve drugi nagradi po 3000 din, tri tretje nagrade po 1000 din.

5. Instrumenti za radiotehnične meritve in pritlikine za nazoren pouk: prva nagrada 8000 din, druga nagrada 4000 din, štiri tretje nagrade po 1000 din.

6. Ojačevalci in zvočne postaje za ozvočevanje vasi in mest: prva nagrada 7000 din, druga nagrada 3000 din, dve tretji nagradi po 1000 din.

7. Za samostojno izdelavo delov: prva nagrada 4000 din, dve drugi nagradi po 2000 din, štiri tretje nagrade po 1000 din, šest četrtih nagrad po 500 din.

8. Za različne aparature (po svobodni izbiri): prva nagrada 5000 din, druga nagrada 3000 din, dve tretji nagradi po 1000 din.

Poleg tega bodo društvom, krožkom in skupinam, odkoder bo največje število odličnih del, dodeljene nagrade v skupni višini 20.000 din.

Poleg denarnih nagrad je določeno tudi večje število nagrad v knjigah in časopisih.

Dela sprejemamo od 1. marca do 1. maja 1950. Dela bo ocenila žirija, ki jo bo sestavil Zvezni odbor. Pravico sodelovanja imajo vsi člani Zveze radioamaterjev Jugoslavije in člani klubov tehnike, posamezno ali kolektivno.

Pod delom se razume: izgotovljen aparat, ki mora funkcionirati, shema aparata in kratak opis z najvažnejšimi podatki o funkciji in namenu aparata. Nekompletna dela pri natečaju ne bodo upoštevana.

Dela je treba v označenem roku dostaviti na naslov: Savezni odbor Saveza radioamaterja Jugoslavije, Beograd, Lole Ribara 1, telefon 23-591.

Po končanem natečaju bodo vsa dela vrnjena.

Kdor se za natečaj zanima, naj se obrne na zgornji naslov za vsa pojasnila glede natečaja.

Zvezni odbor Zveze radioamaterjev Jugoslavije

»TRIGLAV« prodaja obutve, Ptuj, Krokova 8, se je preselila v lokal na Kvedrovem trgu 5. (preje Okrajni magazin.)

Oseba, ki je 1. sept. t. l. okrog 10 ure dopoldne vzeala pred kletnimi vrati »Pletarne« v Ptujju usnjeno torbico z dokumenti, ključem in denarjem, je znana, zato se pozva, da v najkrajšem času isto odda na postaji NM ali na naslov, ki je v torbici, sicer bo imela dotična oseba objavljeno v časopisu in bo prijavljena zaradi tatvine.

T. M.

Udarništvo je svojstveno in more biti uresničeno in skupnosti koristno samo v državi, v kateri ima ljudstvo oblasti v svojih rokah, to je državah, kjer se dela za potrebe ljudstva, ne pa za dobiček posameznikov, v državah, ki gredo v socializem, v katerih je izvršena nacionalizacija vseh proizvodnih sredstev ali vsaj večine proizvodnih sil in ekonomike sploh.

Iz nalog ZSJ

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Jesensko globoko oranje je predpogoj za zvišanje hektarskega donosa

Dipl. ing. Zorec Egon

V cilju zvišanja hektarskega donosa naših kulturnih rastlin je med agrotehničnimi ukrepi gotovo najvažnejše jesensko in zimsko globoko oranje.

Kot negativna stran v našem načinu obdelovanja zemlje je navada, boljše rečeno razvada, da se z jesensko setvijo konča tudi jesensko obdelovanje zemlje. Kljub temu, da je bilo že mnogo govorno in pisano o potrebi globokega jesenskega oranja, imamo v vsaki jeseni priložnost videti mnogo njiv v stanju, kot so ostale po pospravljanju pridelkov. Najčeste najdemo njive z ostanki koruznice, velikokrat gledajo zeljni koleni še izpod tanke snežne odeje. V jesenskem času je sicer veliko dela, včasih pa dela preglatice še vreme. Zgodi se, da repo na polju zažete prvi sneg. Toda ta tudi hitro izgine in je navadno v oktobru in novembru še lepo število dni, ko je možno nemoteno iti s plugom po njivi. Res so velike ovire, ki otežujejo pravočasno oranje pred zimo, vendar je največja miselnost, češ da predzimsko oranje ni potrebno. Dejstvo je, da temu agrotehničnemu ukrepu pripisujemo vse preveliko važnosti, ker se ne zavedamo pravega pomena predzimskega oranja zemlje.

Izkustva so pokazala, da je globoko jesensko oranje eden temeljnih agrotehničnih ukrepov, ki vplivajo na izboljšanje plodnosti zemlje, torej za po-

višanje hektarskega donosa. Dokazano je, da so iz njiv, kjer je bilo izvedeno globoko jesensko oranje, dobljeni večji prinosi. Na takih njivah je posevek vedno boljši, zato moramo globoko jesensko oranje izvesti in vseh njivah, kjer bomo spomladaj sejali, razen na onih, ki leže v področjih, ki jih poplavlja voda ali pa na strmih hribih.

Jesensko globoko oranje nam nudi sledeče prednosti:

a) Zemlji damo zlog ali strukturo. Tako zemlja je rodovitna, za tem pa tudi vse obdelovanje in gnojenje stremi. Rodovitna je pa lahko le tedaj, če nudi rastlin; vse, kar ona rabi za svoje življenje, torej vodo in hrano. V jeseni preorana njiva ima večjo prostornino, ker z oranjem nastanejo v zemlji večji medprostorji, ki vsrkajo več vlage, ki jo tudi obdrže za poletni čas, ko je manj vlaga.

b) Obdelana in zrahljana zemlja laže sprejema hrano, ker vsebuje več zraka. Kjer je za zrak, tam je življenje, tam so mikroorganizmi, ki pripravljajo rastlinsko hrano v zemlji. Mraz seže v obdelano zemljo globlje in opravi koristno delo. V jeseni preoran: zemlji se vsi odpadki lažje razkrajajo in spremenijo v sprtnino, pri tem pa se pripravi precejšnja zaloga rastlinske hrane. Z obdelovanjem čistimo zemljo plevela, škodljivcev in rastlinskih bolezni. Po-

Tako lahko zrahljamo zemljo v globino 21 do 23 cm, kar za prvič zadostuje.

Kako pa orjemo ledine, celine deteljšč, travnikov in pušče?

Ledino najbolje orjemo s plugom — predplužnikom. To je plug, na katerega je pred črtalom montirana majhna plužna glava, ki reže za tretjino ožjo in za polovico plitvejšo brazdo, ki pada na dno razora, glavna brazda pa jo pokrije. Zadržniki si bodo v tem slučaju pomagali z dvema enakima plugoma. Prvi bo oral v globino 10 do 12 cm, naslednji: pa še 10 cm globlje. Tako dobimo brazde okrog 20 cm ter je uspeh isti kot s predplužnikom.

V jeseni ne orjemo tam, kjer je nevarnost, da nam bo dež ali snežnica odplovila zemljo, ali kjer je nevarnost, da se viseči svet usede in pa tam, kjer je zemlja v zimskem času pod vodo. Če je pa zemlja zelo plitva s kamenito ali peščeno podlago, bo učinek predzimskega oranja slab in bo boljše, če bomo izvršili podzemno rahljanje zemlje s podrahljačem.

Brez vsakega dvoma pa je, da je jesensko globoko oranje zelo važno opravilo, če ga pravilno opravimo.

Zapomniti si je sledeče: Vse njive naj bodo do zime objeane ali pa obdelane. Niti ena ne sme ostati preko zime v pušči. Kot se dober kmet sodi po gnojnem kupu, tako se dobi zadržniki sodijo po tem, ali so v jeseni globoko preorali vse svoje njive. Ko bodo vsi gnojni kupi v redu in ko ne bo nobene njive, ki bi ne bila v jeseni globoko preorana, bomo lahko rekli, da smo dobi kmetje in dobi zadržniki.